

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

13. února 2009

V ČÍSLE:

15

Ročník 18

Úspěšný stipendijní projekt s účastí mladých vědkyň z UP ● Představí se kandidáti na děkanku/děkana FZV ● O čem se mluví: PřF vybízí ke spolupráci na charitativní činnosti ● Stáže v zahraničí: Ano či ne?

S letním semestrem dorazili na UP noví zahraniční studenti, pro jejichž úspěšnou aklimatizaci na univerzitě, ve městě i regionu je i tentokrát připraven tzv. Orientační týden, realizovaný ve spolupráci Kanceláře zahraničních styků RUP a studentské organizace Erasmus Student Network (ESN). Jedně z prvních „seznávacích“ akcí se v pondělí 9. 2. zúčastnili studenti programu Erasmus, kteří se na Rektorátě UP setkali se zástupci univerzity.

-red-, foto -tj- ▶

Studenti UP opět zazářili v soutěži Premio Iberoamericano

Studentka pátého ročníku oboru Španělská filologie – historie Z. Erdosová vyhrála soutěž o prestižní Iberoamerickou cenu – Premio Iberoamericano 2008. V pražském Karolinu ji 28. 2. převzala za přítomnosti velvyslanců iberoamerických zemí, zástupců Ministerstva kultury, rektora UK a dalších hostů z rukou první dámy České republiky L. Klausové, která nad soutěží převzala záštitu.

Ocenění získala za esej na téma *Vztah tradic a modernity v současném peruánském cestovním ruchu*. „Tímto tématem jsem se zabývala již ve své bakalářské práci, takže esej vznikla na jejím základě,“ říká Z. Erdosová. Esej se zabývala především dopadem narůstajícího cestovního ruchu v oblastech s indiánským obyvatelstvem. „Ve své práci jsem se snažila nacházet na tomto procesu spíše pozitivu, zatímco v jiných studiích zabývajících se tímto tématem se často zmiňují spíše selhání než úspěchy dosažené na tomto poli,“ dodává šťastná vítězka.

Letos byla kromě 1.–3. místa udělena také dvě čestná uznání. První z nich získal další student romanistiky, tentokrát portugalské sekce, D. Horváth, za práci o olomouckém rodákovi V. Stanzelovi, který působil na olomoucké univerzitě, později přednášel matematiku v Évoře a Lisabonu, v r. 1663 odešel do brazilské Bahie, kde přednášel teologii a v r. 1694 se tam stal vedoucím hvězdárny a rektorem jezuitské koleje.

Iberoamerická cena byla založena v roce 1994 z iniciativy představitelů zastupitelských úřadů iberoamerických zemí v ČR s cílem podpořit a šířit znalosti a bádání o Latinské Americe a Iberském poloostrově mezi českými studenty. V několika prvních ročnících byla soutěž určena pouze studentům UK, později byla rozšířena na studenty všech českých vysokých škol. Letošní úspěch olomouckých studentů navazuje už na

Dokončení na str. 6

Výroční hodnocení výzkumu Univerzita zvyšuje svůj vědecký potenciál

■ V předposledním lednovém týdnu zveřejnila vládní Rada pro výzkum a vývoj (RVV) své výroční hodnocení výsledků výzkumu. Univerzita Palackého v něm vykázala podstatný posun a potvrdila, že patří k institucím s nadprůměrnou efektivitou.

Hodnocení se provádí podle databáze, do které se ukládají informace o všech výsledcích, které naše instituce získaly za pomoci veřejných financí. Každému vědeckému článku, odborné knize či patentu je přiřazen určitý počet bodů. Z databáze se pak dá poznat, jak jsou jednotlivé instituce efektivní a výkonné ve své výzkumné činnosti. RVV každoročně zveřejňuje tabulku, ve které jsou shrnuta data za předchozí pětileté období. Podle připravované reformy výzkumu by pak v příštích letech jednotlivé instituce měly dostávat finance právě na základě odvedených výsledků.

Srovnáním s údaji za celou republiku lze zjistit, že UP se na celostátní tvorbě vědy podílí třemi procenty. To je zřetelný posun oproti loňsku, kdy tento podíl činil 2,6 %. Uvedená čísla je potřeba dát do kontextu

s příslušnými financemi. V loňském roce přiteklo na UP na tzv. výzkumné záměry zhruba 220 milionů korun. Z celorepublikového hlediska je to asi 1,8 % z částky určené na tento typ financování výzkumu, tedy podstatně méně, než kolik činí tříprocentní podíl UP na výsledcích. Pokud by se již nyní financoval výzkum podle výsledků tak, jak předpokládá chystaná reforma, měla by UP získat asi o 140 mil. Kč více.

Na olomoucké univerzitě pochází největší objem výsledků z Přírodovědecké fakulty (přes polovinu univerzitní hodnoty), dále z Lékařské fakulty (asi 23 % z UP) a z Pedagogické fakulty (asi 9 % z UP). Právě poslední zmiňovaná fakulta zaznamenala výrazný úspěch, protože má mezi všemi pedagogickými fakultami v ČR

Dokončení na str. 8

Konečně dobrá zpráva: Právnická fakulta získá akreditaci doktorského studia

■ Již od příštího akademického roku by měla Právnická fakulta UP otevřít doktorský studijní program Teoretické právní vědy. Jeho akreditaci ve čtyřech oborech doporučila 27. 1. Akreditační komise při MŠMT. Konečné rozhodnutí je až na ministerstvu, ale již stanovisko Akreditační komise je nesporně uznáním pokroku dosaženého na fakultě, zejména v oblasti vědecké činnosti. „Tímto rozhodnutím naše fakulta dosáhne plnohodnotného postavení mezi ostatními veřejnými právníckými fakultami v České republice. Naplňuje se tak jedna z hlavních priorit, s nimiž jsem se ucházela o funkci děkanky. Je to samozřejmě výsledek dlouholetého snažení fakulty a jejího předchozího děkana Malacky. Jsem ráda, že jsme to dotáhli do úspěšného konce,“ prohlásila děkanka Právnické fakulty prof. M. Hrušáková, CSc.

Po sérii negativních informací o Právnické fakultě, obsáhle prezentovaných v regionálních i celostátních médiích, tak přichází konečně i dobrá zpráva o její úrovni. „Nepochybujeme o tom, že pravidelné zveřejňování různých difamujících zpráv o naší fakultě vždy

před zasedáním Akreditační komise nebo její pracovní skupiny bezprostředně souviselo s tímto zásadním krokem,“ konstatoval proděkan pro organizaci a rozvoj JUDr. F. Dienstbier, Ph.D., „O to více si rozhodnutí Akreditační komise ceníme a vážíme si toho, že při svém rozhodování setrvala u přísné odborných hledisek. Požadavky byly náročné, ale transparentní, a jednání pracovní skupiny i komise bylo korektní a vstřícné,“ dodal proděkan.

Právnická fakulta by měla na základě doporučení získat akreditaci doktorského studia ve všech oborech, pro které byla podána žádost, tedy pro Občanské právo, Ústavní právo, Správní právo a Právo trestní.

V současné době zajišťuje Právnická fakulta UP magisterské studium práva, navazující magisterské studium politologie a bakalářské studium pro zájemce o práci ve veřejné správě a v soudní administrativě. V probíhající akademické roce studuje na Právnické fakultě více než 2000 studentů.

-red-

Mladí Demosthenové na Pedagogické fakultě UP

■ Katedra českého jazyka a literatury PdF UP byla jedním z partnerů organizátorů druhého ročníku celostátní soutěže v umění komunikace – *Mladý Demosthenes*. Regionální kolo soutěže, jejímž vyhlášovatelem a organizátorem je *Face of New Europe, s. r. o.*, proběhlo pod záštitou MŠMT a ve spolupráci s Broker Consulting, Občanským sdružením *Dobrý skutek* a odbornými garanty Moderátorská škola D3 na PdF UP 20. 1. Cílem soutěže určené pro žáky základních škol i víceletých gymnázií je zdokonalení výuky umění veřejného projevu a porovnání komunikačních dovedností. Probíhá postupně ve čtyřech kolech (školní, regionální, krajské, celostátní).

Kulturu svého mluveného projevu měli soutěžící možnost předvést při prezentaci vlastního asi dvouminutového monologu na libovolné téma. Jejich vystoupení hodnotila odborná porota, ve které zasedli autorka projektu Mgr. J. Adámková, O. Poděbradský, manažer soutěže a členové Katedry českého jazyka a literatury PdF UP – Mgr. J. Sladová, Ph.D., a Mgr. M. Polák, Ph.D. Hlavními kritérii hodnocení byla schopnost využít jazykových prostředků, originalita tématu, technika práce s hlasem, nonverbální komunikace a celkový dojem.

V průběhu řečnického klání zazněla mnohá zajímavá témata, žáci většinou hovořili o svých vlastních zájmech, zážitcích a míněních („Sen“, „Projev prezidenta ČR z budoucnosti“ aj.). První místo obsadili a postup do krajského kola si zajistili K. Galdová (Gymnázium Uničov), T. Saltová (ZŠ Přerov), L. Fidranská (ZŠ a MŠ Kollárova, Prostějov), M. Piriomov (Gymnázium, Šternberk), T. Faltýnková (ZŠ a MŠ Kollárova, Prostějov) a M. Jurkas (ZŠ Přerov).

Na vítěze celé soutěže čekají věcné ceny od partnerů projektu a 30 000 Kč pro jeho školu, jež bude moci financii použít na podporu komunikačních aktivit, přičemž 10 % z této odměny bude věnováno Občanskému sdružení Dobrý skutek, jež za darované peníze zakoupí přístroje pro handicapované děti.

Mgr. P. Dobešová, foto archiv katedry

Unikátní setkání v New Yorku

■ Tři významní čeští fotografové – J. Štreit, V. Birgus a A. Kratochvíl se sešli 13. 1. v Bohemian National Hall v New Yorku. Právě zde sídlí České centrum, které do svého programu zařadilo scénický rozhovor neboli talk show se třemi fotografy, moderovaný D. Hrbkem. Ten si do svých talk show zve významné české i zahraniční osobnosti – jeho hosty již byli například J. Menzel, O. Havelka nebo S. Vega. Jak už to u podobných představení bývá zvykem, atmosféra a obsah rozhovorů vzniká až na místě, do diskuse vstupují se svými dotazy i diváci v publiku.

J. Štreit se o tři dny později účastnil zahájení výstavy *Evropané (Europeans)*. „Expozice představí snímky zesnulého J. Marca z různých evropských měst zničených druhou světovou válkou a fotografie dvou „Olomoučanů“, tedy moje a mého kolegy a přítele Vladimíra Birguse, který studoval na hejčinském gymnáziu a stejně jako já navštívil Univerzitu Palackého,“ uvedl J. Štreit. Výstavu pořádá broadwayská Leica Gallery společně s Českým centrem.

-chat-, foto archiv -th-

▲ Newyorské setkání mělo i dimenzi olomouckou: S. Vega (na snímku zprava) byla hlavním hostem 41. ročníku AFO 2006, J. Štreit, V. Birgus i D. Hrbek patří k absolventům UP

„Svět potřebuje vědu a věda potřebuje ženy“

Úspěšný stipendijní projekt s účastí mladých vědkyň z UP

■ V prostorách Akademie věd ČR proběhlo 27. 1. slavnostní vyhlášení výsledků třetího ročníku národního stipendijního projektu „Svět potřebuje vědu a věda potřebuje ženy“. Zúčastnily se jej také MUDr. H. Ciferská, Ph.D., z III. Interní kliniky LF UP a FNO, jež soutěžila s prací *Sérové hladiny HMGB-1 a sRAGE u systémových chorob pojiva a u pacientů po transplantaci ledvin – diagnostická hodnota* a Mgr. M. Horváthová, Ph.D., z Ústavu biologie LF UP, která se ucházela o stipendium s prací *Molekulární patofyziologie vybraných vrozených poruch erythropoézy*.

„Vrátila jsem se po roce a půl z mateřské dovolené, a ve vědě je velmi těžké pokračovat v řešení výzkumných projektů i po daleko kratší době a dostatečná finanční podpora je samozřejmě jedním z předpokladů úspěšného návratu. Biomedicínský výzkum je totiž finančně velmi náročný,“ sdělila k motivům své účasti v soutěži dr. M. Horváthová a dodala: „Získání tohoto stipendia je samozřejmě také prestižní záležitost.“

Smyslem stipendia, které je součástí mezinárodního projektu *For Women on Science* a jež od roku 1998 podporuje špičkové badatelky z celého světa, je finanční pomoc vědeckým pracovnícím, které realizují nadějný vědecký výzkum. Přestože jednou z podmínek účasti v soutěži je ukončené doktorské vzdělání a věk do 35 let, letošní věkový průměr českých zádatelek činil 31 let. Třetina přihlášených pocházela z vědeckých pracovišť v Praze, z nichž se rekrutovaly také vítězky, jež pro svou práci získaly podporu každá ve výši 200 tis. korun. Pět

Představí se kandidáti na děkanku/děkana FZV

■ Akademický senát Fakulty zdravotnických věd UP připravuje volbu děkanky/děkana. Na tuto funkci byli navrženi třemi návrhy doc. J. Marečková, Ph.D., a jedním návrhem doc. J. Vomáčka, Ph.D., oba kandidaturu přijali. Teze volebního programu obou kandidátů jsou zveřejněny od 12. 2. na úřední desce FZV UP. Písemné dotazy mohou posílat členové akademické obce oběma kandidátům na emailovou adresu schnee98@unw.upol.cz. Veřejné představení kandidátů na funkci děkanky/děkana se uskuteční 19. 2. ve 13 hod. v posluchárně *Neurologické kliniky LF a FNO*. Všichni členové akademické obce jsou srdečně zváni.

Dr. R. Halmo, senátorka AS FZV a předsedkyně zvláštní komise pro volbu děkana

Z Akademického senátu UP

■ Vzhledem k tomu, že se 28. 1. Akademický senát nesešel v usnášeníschopném počtu senátorů, ukončil jeho předseda doc. R. Kubínek lednové setkání s pozvánkou na jednání další, které se uskuteční 4. 3. Neodkladné záležitosti, např. vyhlášení doplňovacích voleb do AS UP pro zástupce FZV, budou řešeny hlasováním mimo zasedání.

-map-

dalších kandidátek získalo čestná uznání, a to jako výraz respektu a podpory v jejich práci.

Téměř třetina mladých vědeckých pracovníků do soutěže předložila projekty z medicíny, mezi dalšími obory se objevila také nanotechnologie, izotopová analýza nebo elektroanalýza přírodních imisí, geologie, biologie, ekologie či botanika.

Stipendijní projekt zorganizovala Česká komise pro UNESCO, kosmetická firma L'Oréal ČR a Akademie věd ČR.

-map- s využitím <http://press.avcr.cz>

Z JEDNÁNÍ KOLEGIA REKTORA UP

Kolegium rektora UP se na svém jednání 28. 1. věnovalo následujícím tématům:

* **Obhajoba veřejných celouniverzitních rozvojových projektů řešených v roce 2008.** Projekty za cca 15 684 tis. korun byly před uvedením grémiem obhájeny a schváleny, jeden z projektu *Procesní audit pracovišť, účelových zařízení a Rektorátu UP* byl schválen s připomínkami a následným doporučením požadujícím po zhotoviteli odstranění vad a nedostatků. Jak uvedla JUDr. L. Lochmanová, prorektorka pro organizaci a řízení UP, nově zpracovaná závěrečná zpráva by měla být prezentována před Kolegiem rektora v červnu 2009.

Výsledné zprávy jednotlivých projektů budou v nejbližší době zveřejněny na webové stránce univerzity, případně na webových stránkách konkrétních fakult.

* **Projekty OP VaVpl.** Problematiku komentoval a shrnul prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP prof. E. Weigl. V průběhu řeči popsal pojetí Strukturálních fondů, jak uvedl, příprava na čtyřech fakultách UP je rozpracována. Prof. E. Weigl navrhl, aby vlastní řízení projektů VaVpl zůstalo na fakultách, centrálně by mělo být zajištěno technické, inženýrské a investiční řízení stavebních projektů zajišťované z jednoho externího zdroje. Prof. E. Weigl dále navrhl, aby Rektorát UP zajišťoval centrálně agendu v oblastech archivace kompletní projektové dokumentace, veřejné zakázky, průběžné monitorování a kontrolu indikátorových parametrů VaVpl a účetnictví. Kolegium rektora UP všechny uvedené návrhy podpořilo. V závěru pak prof. E. Weigl vybil fakultu k velké opatrnosti při financování.

* **Příprava jednání o kolektivní smlouvě s Kordináčnickým odborem a zástupci fakultních VOS.** Vedením UP byla iniciována schůzka, která měla vést ke shodě nad finální podobou Kolektivní smlouvy. Předseda KOR dr. V. Klapal však po ukončení Kolegia rektora UP sdělil, že předsedové základních odborových organizací se schůzky v termínu 3. 2. nemožou zúčastnit z důvodu jednání odborového sjezdu v Praze.

(Další informace naleznete na adrese www.upol.cz/odkazy/organy-up/kolegium-rektora-up/.)

-map-

V Uměleckém centru UP se sešli současní i bývalí pacienti

■ Již popáté se bývalí i současní pacienti s onkologickým onemocněním krve, jejich rodinní příslušníci, lékaři i zdravotní sestry sešli v Uměleckém centru UP. Jak uvedl prof. K. Indrák, přednosta Hemato-onkologické kliniky LF UP a FNO, představují tato setkání jednu z možností zpětné vazby: „Naše klinika se snaží být otevřená a to, k čemu vyzývá Ministerstvo zdravotnictví ČR, tj. aby naši pacienti zároveň byli našimi klienty, u nás platí dávný,“ uvedl.

Zdravotníci z kliniky olomoucké fakultní nemocnice hovořili 22. 1. v průběhu odpoledne o novinkách v léčbě maligních lymfomů a chronické lymfatické leukémie, o otázkách nežádoucích účinků léčby, správné výživy, životních návyků, problémech ekonomických, psychologických, sociálních i právních. V průběhu setkání promluvila také Mgr. A. Skrobánková z oddělení klinické psychologie FNO i prim. MUDr. T. Papajík, primář Hemato-onkologické kliniky FNO, jenž mj. prezentoval výsledky studií, které poukazují na pozitivní vliv umírněné konzumace červeného vína na kardiovaskulární a imunitní systém. „Lidem, kteří byli léčeni a vyléčeni z lymfomu, může mírná konzumace vína opravdu prospět,“ vysvětlil MUDr. T. Papajík. Rozdílné množství pro obě pohlaví je přitom dáno tělesnou konstitucí, váhou a především rychlejším metabolismem právě u mužské části populace. S nadhledem hovořil o prožívání onkologických pacientů, životní krizi jako výzvě či o tom, jak s noblesou a sebeúctou zvládat těžká životní období klinický psycholog dr. J. Klimeš. „Psychické choroby se chovají jinak než somatické nemoci. Na rozdíl od zlomené nohy, která vás nejvíce bolí v prvopočátku, se bolest z psychické nemoci postupem času naopak prohlubuje,“ sdělil.

Lékaři Hemato-onkologické kliniky LF UP a FNO, pro něž je spádovou oblastí střední a severní Morava, zaznamenají ročně sto nových případů leukémií a zhruba jednou tolik lymfomů. Cílem každoročního setkání lékařů a sester s pacienty a rodinnými příslušníky onkologicky nemocných je mj. kontakt úspěšně vyléčených s těmi, kteří s nemocí právě bojují. Právě ten může být pro mnohé velkým povzbuzením „A my bychom velmi rádi slyšeli, co sami můžeme v péči o tyto pacienty zlepšit,“ dodal MUDr. T. Papajík.

Setkání proběhlo v rámci odborného Moravského lymfomového sympozia za organizační spolupráce nadace Haimaom a občanského sdružení Lymfom Help.

-map-, -eh-

Lymfom je zhoubné onkologické onemocnění jednoho druhu bílých krvinek zvaných lymfocyty. Ty v lidském těle tvoří tzv. lymfatickou tkáň a přirozeně se vyskytují ve všech částech těla. Součástí této tkáně jsou mízní uzliny, jejichž zvětšení bývá často jedním z prvních příznaků zhoubného onemocnění. Šance na úplné uzdravení zvyšuje včasná diagnóza a vhodně zvolená léčba.

Krajský soud v Ostravě rozhodl

■ Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, jednal dne 8. září 2008 ve veřejném zasedání o odvolání obžalované doc. PhDr. Milady Hirschové, CSc., proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 24. 4. 2008 a rozhodl, že napadený rozsudek Okresního soudu v Olomouci se z podnětu odvolání obžalované zrušuje v celém rozsahu. Za splnění podmínek daných příslušnými ustanoveními trestního řádu se doc. PhDr. Milada Hirschová, CSc., zproštuje obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20. 10. 2007, pro skutek popsáný v citovaném rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci.

Podle rozsudku nezpůsobila doc. Hirschová Univerzitu Palackého v Olomouci značnou škodu tím, že

Výuka přednemocniční péče na Lékařské fakultě UP přináší první výsledky

■ Právě před rokem začaly intenzivní přípravy nového doplňujícího předmětu na Lékařské fakultě UP, v němž se studenti učí zvládat akutní stavy ohrožení zdraví či dokonce života. Výuka přednemocniční neodkladné péče (urgentní medicíny) probíhá interaktivně v malých skupinách ve dvou denním kurzu pořádaném záměrně mimo prostory fakulty či fakultní nemocnice.

Hned v úvodu jsou reakce a znalosti studentů prodrobeny zkouškou při simulovaném kolapsu jednoho z figurantů a vstupním písemným testu. Náplní kurzu jsou standardizované vyšetření pacienta, zajištění dýchacích cest, laická i rozšířená resuscitace s použitím veškerého záchranného vybavení a nejnovější vyprošťovací a imobilizační techniky. Závěr tvoří záchranná minisoutěž, v níž si čtyřčlenné týmy ověří nově nabyté poznatky a schopnosti v modelových situacích. LF UP patří ve výuce prvenství, neboť urgentní medicína nebyla dosud systematicky vyučována na žádné české lékařské fakultě.

Projekt vznikl pod záštitou proděkana LF UP prof. V. Míhala, CSc., a MUDr. J. Stani, zakladatele a ředitele soutěže Rallye Rejviz. Na kurzu se podílejí špičkoví lektoři z Rakouska a České republiky. Teoretickou a praktickou část zajišťují takové osobnosti jako uznávaný rakouský odborník na problematiku urgentní medicíny Mag. (FH) Ch. Redelsteiner, MSc, EMT-P (Dunajská univerzita v Kremži a Rakouský červený kříž), několikanásobný vítěz mezinárodních záchranných soutěží MUDr. D. Kvapil (Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina) nebo Dr. B. Schreiner (Rakouský červený kříž). Koordinátory projektu jsou MUDr. A. Michalčová, MUDr. C. Sedlák (oba Klinika anesteziologie a resuscitace LF UP a FN Olomouc) a MUDr. V. Procházka (Hemato-onkologická klinika LF UP a FN Olomouc). Projekt byl zahájen pilotním kurzem loni v září ve Zlatých Horách a pokračuje víkendovými kurzy v centru Sluňákov v Horce nad Moravou.

První výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. Čtyři absolventi kurzu se přihlásili na 8. ročník Rescue Ski, který proběhl 8. a 9. 1. v Jizerských horách. Během mezinárodní soutěže posádky záchranných služeb řeší simulované zásahy v terénu. V tvrdé konkurenci 30 posádek profesionálních záchranných a lékařů oba olomoucké studentské soutěžní týmy obstály a obsadily neuvěřitelné páté (E. Dorazilová, J. Přeček) a šesté místo (S. Popela, R. Remeš), přičemž od lepšího umístění je dělily jen nepatrné bodové odstupy. Rozhodčí soutěže u studentů ocenili nejen odborné znalosti a dovednosti, ale také velice lidský přístup k pacientům.

Tím plány studentů rozhodně nekončí. V březnu se zúčastní slovenské soutěže Karpaty Rescue a koncem května Rallye Rejviz, nejprestížnější mezinárodní záchranné soutěže u nás. Studenti chtějí své znalosti předávat dále formou kurzů první pomoci pro žáky základních škol i pro zájemce z řad veřejnosti. Sami přitom tvrdí, že nejdůležitější je pro ně příprava na těžké okamžiky, které může přinést běžný život.

MUDr. A. Michalčová, KAR LF UP a FNO, foto archiv autorky

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

V návaznosti na pátou a šestou příčku E. Dorazilové, J. Přečka, R. Remeše a S. Popela, čtyř studentů Všeobecného lékařství LF UP, v mezinárodní záchranné soutěži Rescue Ski jsme se MUDr. A. Michalčové z Kliniky anesteziologie a resuscitace LF UP a FNO a koordinátorky předmětu Nepovinná neodkladná péče zeptali:

Jaký motiv vedl ke vzniku předmětu Nepovinná neodkladná péče a co je jeho obsahem?

MUDr. A. Michalčová: S absolutoriem lékařské fakulty odcházejí studenti s obrovským množstvím teoretických znalostí, ale bohužel s minimem těch praktických. I když jsou akutní stavy v různých oborech medicíny vyučovány v rámci jiných předmětů již dlouho, děje se tak nesystematicky a většinou bez praktických nácviků. Z vlastní zkušenosti vím, jaká nejistota mě, coby absolventa lékařské fakulty, provázela po nástupu do práce, ale i v běžném životě. Další motivací k zavedení tohoto předmětu byla soutěž Rallye – Rejviz, v níž závodící týmy řeší reálné situace s veškerými možnými zálužnostmi. Tak vznikla myšlenka, že by se posluchači Lékařské fakulty UP mohli

touto formou učit, v samostatném předmětu poskytovat rozšířenou první pomoc, trénovat práci v týmu a učit se prakticky používat přístroje a pomůcky, které znají většinou jen z obrázků.

Obsahem předmětu je medicína, kterou můžeme potřebovat v běžném životě. Studenti pátého ročníku – právě jim je kurz určen – se učí, jak se zachovat u dopravní nehody, jak odborně pomoci člověku s infarktem či popálenému dítěti. Používají přitom pomůcky a léky, které jsou běžné ve vybavení záchranné služby. Závěrem bych ráda dodala, že zájem studentů o tento předmět předčil naše očekávání a že se snažíme, aby jej mohly absolvovat cca dvě třetiny ročníku.

Rescue Ski je soutěží probíhající v náročných zimních podmínkách. Její součástí je odborná konference a letos např. i praktická ukáзка zásahu vrtníku v obtížných podmínkách. Pro třicet týmů byla připravena noční etapa, v jejímž průběhu studenti společně s hasiči a policií zasahovali po vesnické bitce v hospodě – ošetřovali bodnou ránu se závažným krvácením. Soutěž také obsahovala celodenní okruh v terénu, kdy na studenty čekaly na různých místech další soutěžní úlohy – vyproštění pacienta s poraněním páteře z auta, infarkt u lyžaře, pokus o vraždu pobodáním, resuscitace utopeného dítěte. Tyto záchranné závody jsou náročné nejen v oblasti vlastní péče o pacienta, ale i ve sféře psychologické – studenti musejí zvládnout emotivně a technicky náročné situace. Jako příklad mohou uvést matku resuscitovaného dítěte, kdy se hodnotila nejen záchrana malého pacienta, ale i přístup k této matce nacházející se v extrémní situaci.

Připravila -map-

-up-

Speciální pedagogika opět v Řecku

V posledním lednovém týdnu tohoto roku se již potřetí přemístila část výuky některých oblastí české speciální pedagogiky do posluhárny University of Patras na řeckém Peloponésu. V souladu se smlouvou Erasmus zde vycestovali prof. M. Valenta, Ph.D., Mgr. O. Müller, Ph.D., a Mgr. P. Svoboda, Ph.D., aby při výuce zaměřené na expresivní terapii předvedli tu oblast speciálněpedagogického působení, která není na partnerské škole vyučována v takovém rozsahu, ale která je přitom jižnímu narelu velmi blízká.

Teoretická pojednání byla doplňována praktickými ukázkami, což řeckým studentům umožnilo pochopení problematiky za přispění vlastní aktivity a prožitků. Zejména pak doktor Svoboda se svými hudebními nástroji neměl daleko k vystoupení přímo koncertního typu, jakoby ani z katedry neumělecké nepocházel. Oblast výchovy a vzdělávání dětí s vadami sluchu zajistil v přednáškách a seminářích doc. M. Potměšil, Ph.D. Nosnou linkou tématického celku byly výzkumy v oblasti surdopedie zaměřené na nový, komprehenzivní přístup k edukaci. Ukázalo se, že také v Řecku je třeba více propojit již standardní výchovně-vzdělávací praxi s rozvíjející se teorií a zapojit do tohoto procesu studenty.

S tím souvisel i poslední úkol, který sebou čeští učitelé přivezli – navrhnout další spolupráci v oblasti výzkumné. Cíl byl splněn a ke stávajícím výzkumným aktivitám byla přidána pro příští období další. Při jednání s vedením řecké katedry byla přijata olomoucká nabídka k účasti na projektu Erasmus Mundus, který by zajistil manažersky i finančně podstatně širší spolupráci postavenou nejen na separovaných bilaterálních vztazích.

Doc. M. Potměšil, Ph.D., Mgr. O. Müller, Ph.D.,
Katedra speciální pedagogiky PDF

SCOPUS – světově uznávaná databáze přístupná na UP

Scopus (<http://www.scopus.com>) je největší bibliografická a citační databáze peer-reviewed literatury a kvalitních webových zdrojů ze všech vědních oborů. Zpracovává asi 16 tis. recenzovaných odborných časopisů od více než 4 tis. vydavatelů celého světa. Nabízí přímé linkování na plné texty článků u časopisů, které má knihovna předplacené. V současné době obsahuje 36 mil. záznamů. Databáze je denně aktualizována.

Součástí databáze Scopus je i 23 mil. záznamů o patentech z pěti patentových úřadů. Přes 3 tis. časopisů nabízí informace o článcích, které jsou v tisku tzv. „Articles-in-Press“.

Rada pro výzkum a vývoj MŠMT označila databázi Scopus za jednu ze dvou světově uznávaných databází pro Hodnocení výzkumu a vývoje v roce 2008.

Dr. L. Slezáková, Knihovna UP

Terénní hydrobiologické praktikum v tekoucích vodách

Již pátým rokem pořádala Katedra ekologie a životního prostředí PŘF UP ve spolupráci s Katedrou ekologie PŘF UK v Praze společné terénní cvičení pro studenty obou škol, zaměřené na ekologii tekoucích vod. Hlavním cílem kurzu bylo seznámit studenty biologických oborů se základními metodami a postupy výzkumu tekoucích vod včetně praktického určování vodních bezobratlých.

Kurz se konal v prostorách terénní stanice PŘF UP v Karlově pod Pradědem ve dnech 29. 9.–3. 10. 2008, veškeré pokusy a demonstrace byly prováděny na horním toku řeky Moravice, která pramení na svazích Velké Kottliny v CHKO Jeseníky a protéká Karlovem v bezprostřední blízkosti stanice. Těžší- tům kurzu byly dvou až třídní studentské projekty, jejichž výsledky prezentovali sami studenti na závěr kurzu.

Kurz byl v loňském roce finančně podpořen grantem FRVŠ 2603/2008 („Terénní hydrobiologické praktikum v tekoucích vodách – inovace a rozšíření“), který umožnil jednak připravit nové praktické úlohy a rozšířit tak spektrum demonstrováných metod, jednak zakoupit přenosnou mikroskopickou techniku, pomůcky pro odběry vzorků a základní determinační literaturu. V loňském roce se tak studenti mimo jiné zabývali např. měřením biomasy benthických řas a výpočtem autotrofního indexu, distribucí vodních bezobratlých v závislosti na velikosti dnového substrátu a určování hustoty a biomasy ryb v úseku

▲ Měření rychlosti proudu a výpočet průtoku

toku, výpočtem indexu hydrodynamičnosti a potravní analýzou ryb.

Bližší informace o kurzu včetně fotografií je možno nalézt na webových stránkách magisterského oboru Hydrobiologie na PŘF UP (<http://hydrobiologie.upol.cz>).

-mr-, foto archiv katedry

Fakulty nabízejí další studijní obory pro příští akademický rok

Pedagogická fakulta UP rozšiřuje pro akademický rok 2009/2010 nabídku studia o tři nové bakalářské studijní obory v kombinované (dálkové) formě studia:

- **Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání** (studijní program Specializace v pedagogice);
- **Základy technických věd a informačních technologií pro vzdělávání** (studijní program Specializace v pedagogice);
- **Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy** (studijní program Speciální pedagogika).

Délka studia: 3 roky.

Nabízeny jsou tyto kombinace:

Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání a Základy technických věd a informačních technologií pro vzdělávání; Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy a Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání; Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy a Základy technických věd a informačních technologií pro vzdělávání.

Přijem elektronických přihlášek na tyto tři studijní kombinace je prodloužen do 25. 3. 2009.

Podrobnější informace poskytnete Mgr. L. Lysáková, e-mail: libuse.lysakova@upol.cz, PhDr. H. Spáčilová, e-mail: hana.spacilova@upol.cz.

Oddělení komunikace s novým vedením a v rozšířené podobě

Od ledna 2009 zaznamenalo Oddělení komunikace změny v personálním obsazení. Na základě výběrového řízení byl do funkce vedoucího jmenován **Mgr. R. Palaščík** (na snímku vlevo nahoře), dosavadní člen OK, kterého v oblasti tvorby propagačních a informačních materiálů vystřídají redaktori **Mgr. T. Chalupa** (vpravo dole) a **Bc. O. Martínek** (vlevo dole). Ti se v rámci svých úvazků budou podílet také na tvorbě Žurnálu UP; oživení „Studentské rubriky“ se bude věnovat zejména O. Martínek, který bude mít na starosti zejména kontakt s posluchači UP. Od února byla na pozici webdesignerky a grafičky rovněž formou výběrového řízení přijata **Mgr. M. Cyprová** (vpravo nahoře).

Pracovníky Oddělení komunikace zůstávají i nadále PhDr. T. Hrbek, Mgr. D. Agnew, Mgr. V. Kubák, PhDr. V. Mazochová, Mgr. M. Hronová (redakce webu, Žurnálu UP a propagačních materiálů)

-red-, foto -tj-

Děkan Přírodovědecké fakulty UP
vyhlašuje
**pro studenty a zaměstnance UP
&
seniory absolventy PŘF
Soutěž o nejlepší návrh s tématem
„VELIKONOČNÍ PŘÁNÍ“.**

Ocenění:
Autor nejlepšího návrhu obdrží finanční ocenění ve výši 3 000 Kč a třídní pobyt pro dvě osoby ve fakultním rekreačním zařízení v Karlově.
Uzávěrka (přijímání) návrhů je stanovena na pátek 27. 2. 2009.
Podmínky účasti v soutěži a její vyhodnocení naleznete na adrese www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf/.
Přijem návrhů a případně další informace: Mgr. D. Petřelová, tel. 585 634 003, 739 249 066, e-mail: dagmar.petrelova@upol.cz, kancelář č. 2.25 v 1. poschodí Děkanátu PŘF UP (vedle pokladny), tř. Svobody 26, Olomouc.

Habilitace

Pedagogická fakulta

Dne 17. 2. ve 13.15 hod. se v rámci jednání Vědecké rady PdF UP uskuteční habilitační řízení **Mgr. W. Walata, Ph.D.**, v oboru **Pedagogika**. Mgr. W. Walat přednese přednášku s názvem „Tvorba modelu učebnic v technické a informační výchově“.

Přírodovědecká fakulta vybízí ke spolupráci na charitativní činnosti

Čas od času se na stránkách univerzitního časopisu objeví informace o realizované charitativní činnosti na UP. Zdrojem těchto informací bývá především Přírodovědecká fakulta, která každoročně organizuje veřejné sbírky, jejichž výtěžek slouží někomu jinému, než fakultě samé. Naposledy to byly dětské knihy, které ve vánočním čase obdržely opuštěné a handicapované děti z Kojeneckého ústavu, Dětského domova, Olomouckého stacionáře a Azylového domu pro matky s dětmi v Olomouci.

„Pokud vím, jsme snad jediní, kteří v prostředí olomoucké univerzity věnují pozornost pomoci opuštěným, handicapovaným, v minulosti týraným nebo zneužívaným dětem. Tímto bych ráda vyzvala všechny ostatní fakulty a zařízení UP, aby se k této aktivitě připojily,“ řekla I. Vaculová, pracovníce Katedry botaniky PříF UP. K charitativní činnosti se dostala vlastně náhodou poté, co v roce 2007 iniciovala

vánoční sbírku Daruj hračku. „Když jsem pak v roce 2008 osobně navštívila olomoucký Kojenecký ústav, zjistila jsem, co děti skutečně potřebují a čeho mají nedostatek. Díky záštitě prof. J. Ševčíka, děkana PříF UP jsem oslovovala velkosklady, dodavatele, distributory kojeneckého oblečení, lékárny a dodavatele dětské výživy, tedy soustředila svou pozornost na ty věci, které jsou v Kojeneckém ústavu nedostatečné,“ řekla I. Vaculová. „V roce 2008 jsme tedy zorganizovali veřejnou sbírku Daruj knihu. Poté, co byla sbírka dětských knížek ukončena, začaly mi docházet balíky plenek, kojeneckého oblečení, hygienických potřeb – a podařilo se neuvěřitelné, během krátké doby jsem měla pracovní plnou balíků. Děkan PříF UP pak souhlasil s tím, že pomoc, která bude stálá a průběžná po celý rok, trvale nasměrujeme ke Kojeneckému ústavu,“ dodala.

Dnes navštěvuje paní Vaculová Kojenecký ústav pravidelně. Ještě koncem roku 2008 obdržely místní děti dupačky, punčocháče, látkové plenky, jednorázové plenky, hygienické ubrousky, dětskou kosmetiku, ale i přesnídávky nebo piškoty. Od některých zaměstnanců PříF UP pak dostaly další sladkosti a různé jiné drobné dárky. V lednu dostaly tamní děti další punčocháče, také osušky, plenky, zimní kombinézy atd. „Kojeneckému ústavu jsme předali dary přibližně za 50 tisíc korun. Nyní mi jedna olomoucká firma nabídla stálý přísun čistících prostředků, případně nátěrových barev, a tak do noci vyřizují s tím související korespondenci, vyhledávám další kontakty apod. Jak jednou s touto činností začnete, už nejde jen tak přestat. O to víc, když se jedná o malé děti,“ sdělila pracovníce Katedry botaniky PříF UP, která říká, že s touto činností v sobě objevila schopnosti, o nichž do nedávne doby netušila. „Nikde jsem se neradila ani neučila, jak se oslovují sponzoři, jak se vede jednání, když potřebuji, aby reakce z druhé strany byla pozitivní a kladná. Vždy mne vede pouze cit pro jistou volbu slov a nenásilnost v jednání,“ řekla I. Vaculová, která souběžně přiznává, že se už těší, až děti zase uvidí. „Nám zabezpečeným lidem nepříjde, že malé dítě dnes může mít velkou radost ze čtverečku čokolády. Naše děti žijí v dostatku, některé dokonce v hojnosti, ale v dětských zařízeních typu „Dětský stacionář“ je vše úplně jiné. Tamním dětem chybí láska a cit rodičů. My jsme rádi, když se jejich oči rozzáří alespoň s tou čokoládou...“, dodala závěrem.

M. Hronová

Vyhlášení výběrového řízení Fondu rozvoje sdružení CESNET, z. s. p. o.

FR sdružení CESNET vyhlásil výběrové řízení pro rok 2009 na rozvojové projekty v oblasti podpory výzkumné a vývojové činnosti sdružení ve dvou oblastech:

- I. Podpora výzkumné a vývojové činnosti sdružení v souladu se schválenou koncepcí sdružení;
- II. Podpora vzdělávání, zajištění pracovních a studijních pobytů zaměstnanců členů sdružení na předních světových pracovištích z oblastí předmětu činnosti sdružení.

Podrobné informace:
<http://fondrozvoje.cesnet.cz/>.

Testy ECDL v letním semestru: Udělejte si řidičák na počítači!

ECDL je mezinárodně uznávaný certifikát. Může zjednodušit proces přijímání zaměstnanců a zajistit, aby zaměstnavatel získal jednoznačnou informaci o úrovni znalostí a dovedností uchazeče při práci s osobním počítačem. ECDL je certifikát znalostí a dovedností založených na jednotném schváleném Syllabu.

Termíny: 20. 2., 20. 3., 24. 4., 22. 5., 19. 6. vždy od 9.30 hod.

Testy vede Mgr. I. Večerková, akreditovaný tester.
Další informace najdete na <http://cdv.upol.cz>.

Peny města Olomouce

Občané a organizace mohou opět podávat návrhy na udělení Cen města Olomouce, a to **do 28. 2. 2009** na adresu Magistrát města Olomouce, odbor vnějších vztahů a informací, J. Linek, Dolní náměstí 47 (tel. 585 513 387), nebo e-mailem na josef.linek@mmol.cz.

OHLÉDNUTÍ

Absolventi „Muzeopedagogického modulu“ obdrželi osvědčení

Dne 17. 12. 2008 proběhlo v Uměleckém centru UP předání osvědčení absolventům Muzeopedagogického modulu z řad studentů

Katedry výtvarné výchovy PdF UP, který absolvovali v rámci projektu ESF Kvalitativní inovace výtvarně-pedagogických studijních oborů (CZ.04.1.03/3.2.15.2/0261).

Na snímcích vedoucí projektu doc. H. Myslivečková, CSc., a úspěšní absolventi.
-mh-, foto P. Zatloukal

Dopis ředitelky Sdružených zařízení pro péči o dítě v Olomouci děkanovi PříF UP:

Vážený pane děkane,

dovoluji mi, abych Vám co nejsrdečněji poděkovala za věcné dary, které jste díky Vaší nesmírné osobní angažovanosti věnovali dětem umístěným ve Sdružených zařízeních pro péči o dítě v Olomouci.

Vážím si velmi toho, že jste dovedli zrealizovat myšlenku pomoci dětem bez domova v takovém rozsahu a s takovou obětavostí.

Mé upřímné díky patří také paní Ireně Vaculové, která je obdivuhodnou realizátorkou celého projektu.

Přeji Vám i zaměstnancům fakulty vše nejlepší po celý rok 2009, především pevné zdraví, osobní spokojenost a pracovní úspěchy. Věřím, že najdeme příležitosti, kdy Vám budu moci poděkovat osobně.

S pozdravem

Ing. Marie Fickerová, MBA, ředitelka SZPD

Katedra muzikologie si Vás dovoluje pozvat na přednášky organizované v rámci semináře hudební vědy

„Setkání s osobnostmi hudební vědy“

v letním semestru 2008/2009:

- 17. 2. – dr. A. Němcová: *Leoš Janáček a fungování Nadace Leoše Janáčka v Brně*;
- 24. 2. – M. Tesař, K. Beránková (hudební redaktori): *Hudba na Radiu Proglas – vážná i populární*
- 3. 3. – dr. R. Suchowiejko (Instytut muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Krakow): *Cracow around 1900. Musical Panorama of the City* (13.15–14.00 hod.); *Devil or Angel? The Image of a Violin Virtuoso in the 19th Century* (following by a documentary film Henryk Wieniawski, (14.15–16.30 hod.);
- 10. 3. – prof. Z. Růžičková: *Život „královny cembala“ a repertoár pro cembalo*;
- 17. 3. – prof. L. Chalupka, Ph.D. (Univerzita Komenského v Bratislave, Katedra hudobnej vedy): *Teoretická koncepcia harmónie slovenského muzikológa Miroslava Filipa*;
- 31. 3. – MgA. S. Hořinka, Ph.D.: *Setkání se skladatelem* (13.15–14.45 hod., 15.00–16.30 hod.);
- 14. 4. – dr. J.-Ch. Branger (Université Jean Monnet, Faculté Arts Lettres Langues, Département de Musicologie): *Naturalism and Opera in France: Alfred Bruneau and Emile Zola* (13.15–14.45 hod.); *Fantastic Elements in Massenet's Operas: from the Score to the Stage* (15.00–16.30 hod.);
- 21. 4. – Ing. et Mgr. R. Bačuvčík: *Nákupní chování na trzích kulturních produktů*;
- 28. 4. – dr. J. Beneš: *Filharmonie Brno a její dramaturgie*;

Místo konání: Katedra muzikologie FF UP, Umělecké centrum UP, 2. patro, úterý 13.15–14.45 hod. (není-li uvedeno jinak), učebna Roberta Smetany, č. 239.

Zlatohorské setkání studentů a absolventů LF UP již podeváté

Téměř osm desítek současných i bývalých studentů olomoucké lékařské fakulty se opět počátkem ledna sjelo do Zlatých Hor (někdejšího Cukmantlu). Jejich pracovní setkání se díky řediteli Sanatoria EDEL, s. r. o., MUDr. V. Svozilovi tradičně odehrává v příjemném prostředí Dětské léčebny respiračních nemocí se speleoterapií. Zájem o neobvyklou akci rok od roku stoupá a místa vyhrazená studentům byla i tentokrát obsazena během několika minut. Důvodem je atraktivní program, ale především atmosféra, která ničím nepřipomíná mnohdy suchopárné vysokoškolské studium.

Při sestavování odborného programu se organizátoři rozhodli navázat na úspěch loňského ročníku zaměřeného na tzv. emergency medicine a zvolili motto Medicina in tereno, kterému odpovídali i výběr témat. Přitažlivou formou byly představeny některé ze složek integrovaného záchranného systému, jako jsou Horská služba (Mgr. M. Klimeš, doc. Č. Neoral, CSc.), Vodní záchranná služba České republiky (RNDr. P. Šíma, CSc.) či Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti (Mgr. M. Novák). Velký zájem vzbudila prezentace kpt. MUDr. M. Pomajbka, který se jen pár týdnů před akcí vrátil z mise ISAF v Afghánistánu, a především mimořádně působivé vystoupení PhDr. L. Humpla, psychologa a tiskového mluvčího Územního střediska záchranné služby Moravskoslezského kraje.

Díky iniciativě jednoho z velkých příznivců setkání, ředitele prestižní mezinárodní záchranné soutěže Rallye Rejviz MUDr. J. Stani, do Zlatých Hor přijel i nejzávažnější host – prof. dr hab. med. J. Jakubaszko, předseda Polské společnosti urgentní medicíny a přednosta Kliniky urgentní medicíny Lékařské univerzity ve Vratislavi. Kromě přednášky o postavení emergency medicine v Polsku, Evropě a ve světě si našel čas i na jednání s akademickými funkcionáři LF UP ohledně další výuky přednemocniční péče na olomoucké lékařské fakultě.

Program byl dále doplněn o přednášky týkající se tzv. medicíny založené na důkazech (MUDr. R. Liče-

ník, Velká Británie) a mezinárodního humanitního práva (Ref. iur. M. Faix, PF UP) nebo prezentaci zapojení studentů LF UP do projektů na podporu zdraví a jejich úspěchů na záchranných soutěžích Rallye Rejviz a Rescue Ski. Účastníci měli letos znovu možnost prohlédnout si prostory pro speleoterapii v bývalých rudných dolech, dozvědět se něco o historii Zlatohorska a projít se okolní zimní přírodou. U příležitosti setkání opět vyšla zvláštní čísla neexistujících novin Cukmantelský čajunk a časopisu studentů LF UP Had. Akci by nebylo možné uspořádat bez nadšení celého týmu organizátorů z řad studentů, absolventů a pedagogů a mnoha dalších, kteří pochopili její jedinečnost.

Mgr. P. Kurfürst, LF UP

O české škole v indickém Himaláji

Účastníci ambiciózního projektu české neziskové rozvojové organizace Surya J. Suchomelová a J. Hájek, studenti oboru Mezinárodní rozvojová studia na PřF UP, byli hlavními aktéry besedy, která se pod názvem „Škola na střeše světa!“ uskutečnila 27. 1. ve filmovém sále Uměleckého centra UP. Vyprávění o výstavbě školy

v Zanskaru, jedné z nejdělejších vysokohorských oblastí na světě, přezdívanou též Malý Tibet, i o střetu tradiční buddhistické kultury s průnikem civilizačních vlivů v indickém Himaláji, přilákalo mnoho návštěvníků z řad především studentské veřejnosti.

-red-, foto archiv ARPOK

Rektor Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčí dialog s posuzovateli jejich práce vyhlašuje

15. ročník veřejné literární soutěže pro studenty UP.

Podmínky soutěže: Předložit původní autorský text v jazyce českém nebo slovenském v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou ročníkem, studovaným oborem, domácí adresou a e-mailovým kontaktem. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhozech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je 31. března 2009.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena 1 000 Kč. Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvojují.

Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektor UP. Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2009 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát rektora Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Studenti UP...

Dokončení ze str. 1

jistou tradici. Zúčastnili se asi pěti ročníků a už třikrát soutěž vyhráli.

Předkládané studentské práce z oblasti literatury, lingvistiky, historie, humanitních i dalších věd jsou psány ve španělštině nebo portugalštině a jejich úroveň hodnotí porota složená ze zástupců diplomatických misí zemí iberoamerické skupiny. Letos se soutěže zúčastnilo celkem dvacet studentů ze sedmi českých vysokých škol.

-chat-, -red-, -jč-, foto na str. 1 archiv vítězky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁNÍ

Předběžný plán výzev Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) pro rok 2009

Projektový servis UP zpracoval předběžný plán výzev Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) pro rok 2009:

Oblast podpory	Poskytovatel dotace	
	MŠMT	Olomoucký kraj
1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání		
1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	duben 2009	únor 2009
1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	červen 2009 (pouze 1.1)	
2.2 – Vysokoškolské vzdělávání	únor 2009 listopad 2009	X
2.3 – Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji	listopad 2009	X
2.4 – Partnerství a sítě	únor 2009 prosinec 2009	X
3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání	X	květen 2009

Plán výzev je pouze orientační a bude průběžně upřesňován a aktualizován na webových stránkách www.psup.cz podle informací od jednotlivých poskytovatelů dotace.

Pro zjištění aktuálního stavu o výzvách prosím sledujte výše uvedené webové stránky.

Pro více informací o OP VK nás neváhejte kontaktovat.

Projektový servis UP, Slechtitelů 27, 783 71 Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz.

Stáže v zahraničí: Ano, či ne?

Byl jsem požádán, abych napsal krátký postřeh k zahraničním stážím, které jsem v rámci svého doktorského studia analytické chemie na PíF UP absolvoval. Začal jsem otázkou: Stáže v zahraničí: ano, či ne? Na tuto poměrně jednoduchou otázku asi není lehké odpovědět, protože každý z nás má jiné potřeby, pocity apod. Přesto věřím, že i mé subjektivní hodnocení pomůže v rozhodnutí, zda říci „ano“, nebo „ne“.

V rámci svého studia jsem pobýval po každé tři měsíce na následujících univerzitách: University of Bayreuth (Německo), Lund University (Švédsko) a University of Texas at Arlington (Texas, USA). Srovnat úroveň jednotlivých univerzit dost dobře nelze, většinou jde o jiný systém výuky, než na jaký jsme zvyklí a také mohu porovnat jen to, co jsem viděl, což byla většinou jen jedna katedra. Život „domorodců“ pak většinou odpovídá tomu, co lze najít v průvodcích.

Střet kultur – obohacení mysli

Německo pro mě byla první zahraniční zkušenost, na kterou jsem odjížděl s hodně obavami, ale musím říct, že to byla zkušenost velmi pozitivní. Život a kultura Němců v Bayreuthu, městu, kde se každoročně koná světový Wagnerovský festival, odpovídá přibližně tomu, na co jsme zvyklí tady. Přednášky, káva, laboratorní cvičení, menza, semináře, káva. Navíc jsem měl to štěstí, že jsem se dostal do skutečně mezinárodní skupiny, kde kromě Němců byla Polka, Vietnamka, Jordánek a dva studenti z Kolumbie. Tento střet kultur byl něčím,

▲ Centrum města Bayreuth, Německo

co bych popsal jako obohacení mysli. Obzvláště moc rád vzpomínám na chvílky, kdy mi Abed z Jordánska vysvětloval, co o životě říká islám a během chvílky došlo k pomyslnému střetu, protože kolem prošla naše „křesťanská“ vedoucí. Pracovní hledisko v sobě podle mě skrývá vždy to samé, když se nedaří (příštroj „stávkuje“, chemikálie se někde toulají, místo toho, aby byly k dispozici pro měření), pak bývá nálada horší. Rovněž kontakt s rodinou a přáteli je pouze prostřednictvím internetu nebo telefonu, což v tu chvíli dodává taky negativní emoce (jak to muselo být asi dříve, když byla jenom pošta, si nedovedu představit). Naopak – jakmile se začne dařit, tak vítr rozežene mraky na tváři a najednou je tu odjezd a ještě je potřeba dodělat tolik věcí, až si člověk říká, proč jsem tu jen tak krátce.

Anglicky o čemkoliv a s kýmkoliv

Moje druhá stáž přišla o rok později, kdy jsem dostal možnost jet do Švédského Lundu, tentokrát – na naši fakultu poměrně netradičně – ještě se spolužákem. Právě to, že jsme byli dva, hodnotím velice pozitivně z několika důvodů: když se vyskytnul problém, byli jsme tu dva na jeho řešení (a jak se pravdivě říká, více hlav víc ví) a mohli jsme kdykoliv cokoli vyřešit v naší krásné mateřštině. Slyšel jsem názor z míst školitelů, že když je student sám, víc se naučí, než když budou dva („Budou se v laboratoři bavit česky a nenaučí se ani trochu jazyk, ani to, co se naučit mají odborně...“). Musím říct, že jsme oba pracovali v jedné laboratoři, v jedné místnosti, ale v rámci práce jsme oba komunikovali v angličtině, takže tento názor bych považoval

za nesprávný. Na Švédsku mě zaujaly dvě věci. První z nich byla schopnost kohokoliv domluvit se v angličtině. S úsměvem vzpomínám na chlapce předškolního věku, který když zjistil, že ve švédštině se s námi nedomluví, začal hovořit daleko lepší angličtinou, než byla ta naše. Druhou věcí pak byla jejich schopnost spolupráce a vytváření hodnot. Kdybych měl klobouk, tak hluboko smekám, diskuse nad prací a hledání řešení problémů bylo jedinečné a dalo mi strašně moc.

Fast food jako styl života

Třetí a poslední stáží během mého doktorátu byla „vysněná“ Amerika, tedy přesněji Spojené státy americké, konkrétně The University of Texas at Arlington. Město Arlington leží kousek od Dallasu a je spíše studentským městem. Z praktického hlediska jsem byl v USA překvapen z neustálého používání auta, ale upřímně řečeno, do slušného supermarketu jsem to měl asi hodinu pěšky, takže auto se v tomto případě rozhodně vyplátlilo. Rovněž mě překvapila vážnost strážců zákona a zároveň i jejich schopnost odchylovat 90% řidičů, kteří překročili povolenou rychlost o více jak 10 mph (kdyby to tak existovalo u nás). Hodně diskutované jsou znalosti „obyčejných“ lidí v USA. A protože kdykoliv jsem promluvil, bylo ze mě znát, že jsem cizinec, kterého nemohli zařadit, tak se ptali, odkud jsem. A po pravdě setkal jsem se pouze s jedním člověkem, který alespoň věděl, že Česká republika má dobrý fotbalový tým. Většinou následoval divný pohled a mé upřesnění, že tento stát leží ve střední Evropě. Na druhou stranu, v zemích bývalého SSSR nebo střední Afriky si také moc jistý nejsem. Tím posledním, co bych tu chtěl zmínit, je jejich „fast-food“ styl života. Příběhu, koupím si nezdravý hamburger nebo naopak dietní salát do misky, k tomu coca-cola, vodu nebo kapučino do kelímku a odběhnu. Někomu toto vyhovuje, někomu naopak ne. Mě spíše „café latte“ v plastovém kelímku s brčkem vyděsilo, ale jak jsem již předeslal, jde o čistě subjektivní pohled na věc.

Odpověď je určitě ano

Jak celé toto povídání uzavřít? Z pracovního hlediska byla všechna tři pracoviště vesměs podobná a na velmi kvalitní úrovni. V Německu jsem se zabýval stanovením těžkých kovů v životním prostředí pomocí kapilární elektroforézy pod vedením Prof. H. Franka, velmi respektovaného odborníka v oblasti separačních metod a chemie životního prostředí. Ve Švédsku jsem se věnoval pod vedením Dr. M. Nistor vývoji nového biosenzoru pro stanovení adeninu na pracovišti, které patří k světové špičce v této oblasti. A na posledním místě, v USA, jsem se zabýval možnostmi zrychlení testování sterility pomocí kapilární elektroforézy pod

▲ Planetarium, The University of Texas at Arlington, TX, USA

▲ Jeden z krásných domů v Lundu, Švédsko

vedením Prof. D. W. Armstronga, velkého a uznávaného odborníka v mnoha oblastech chemie a jednoho z nejcitovanějších vědců planety. Každá z těch stáží přinesla po vědecké stránce mnoho nového, leckdy nepoznaného a fascinujícího. Ale asi ze všeho nejvíc si vážím získaných životních zkušeností. Tedy jaká je moje odpověď na otázku: Stáže v zahraničí: ano, či ne? Určitě ano, získání zkušeností z ciziny rozhodně za to stojí. A pro studenty, kteří koketují s další prací ve vědě, je to přímo nezbytností. Nebude asi velkým překvapením, že během několika let dospějeme k systému hodnocení a financování vědy podobnému jako v jiných státech Evropské unie. A právě zde hraje spolupráce na mezinárodní úrovni klíčovou důležitost.

Nuže, Bon voyage!

RNDr. J. Petr, Ph.D., bývalý postgraduální student na Katedře analytické chemie PíF UP Olomouc, v současnosti postdoc na PECSA – ENSCP, Paříž, foto archiv autora, mezeitulky redakce

Nabídka kurzů Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových

Letní semestr 2008/09

Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových nabízí nejen studentům UP, ale i široké veřejnosti možnost navštěvovat přednášky a semináře, které jsou vyučovány v různých jazycích (čeština, němčina, angličtina).

Z nabídky vyučovacích kurzů v letním semestru:

Přednášky a semináře v angličtině:

Jewish History II: The Middle Ages; Jewish History IV: Modern Jewish History from 1780 until Today; Introduction to Rabbinic Literature; Modern Hebrew for Beginners, Modern Hebrew for Advanced Students; History and Literature of the Jewish Enlightenment (Haskalah) in Central; Europe The History and Culture of Jews in Eastern Europe: 18th Century to our Days Moravian Genizot – A Research Seminar Introduction to Jewish Thought.

Přednášky a semináře v němčině:

Antisemitismus; Jiddisch II: Einführung in die jiddische Sprache; Wege der jiddischen Literatur: Die Gruppe Chaliasstre; Jiddisch und die deutschen Dialekte.

Přednášky a semináře v češtině:

Biblická hebrejščina 2; Židé v českých zemích po holocaustu; Izraelsko-palestinský konflikt (už obsazeno); Kabala; Dějiny židovského umění a židovské umění na Moravě – 2. část; Česká židovská literatura; Pražské židovské ghetto; Mamele & tatele – obraz židovské matky a židovského otce v české a světové literatuře; literatura Židé a židovství v poválečné české literatuře (už obsazeno).

Letní semestr začíná 16. 2. Bližší informace o místu a termínech konání přednášek a seminářů jsou zřejmé na webových stránkách: www.jud.upol.cz (pod odkazy rozvrh, studium-sylaby), nebo Vám je rádi poskytneme na telefonním čísle 585 633 203 (sekretariát).

13. ÚNORA

Ples zubních lékařů. RCO, 19 hod. Součástí plesu je i after party v U-klubu.

14. ÚNORA

Basketbal: SK UP – Mohelnice, dorostenci, 10 hod. žačky, 14.30 hod. Sportovní hala UP.

Hubertus (country, folk, rock) a hosté. Koncert. U-klub, 20 hod.

15. ÚNORA

Basketbal: SK UP – Šumperk, dorostenci, 10 hod. Sportovní hala UP.

Házená: SK UP – DHK ZORA Olomouc, dorostenky, 15 hod. Sportovní hala UP.

16. ÚNORA

Spirituál kvintet. Koncert. U-klub, 19 hod.

17. ÚNORA

R. Bialasová a M. Bialas. Koncert z děl pro čtyřruční klavír. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

18. ÚNORA

Italština pro začátečníky. Filmový klub, UC UP, Filmový sál, 20 hod.

Polemic (Slovensko) a Gentlemen's Club. Koncert. U-klub, 20 hod.

19. ÚNORA

Poiésis (premiéra). Divadlo na cucky M. Cvetajevo-va, D. Šindelková, J. Žurek. UC UP, K3, Divadelní sál, 19.30 hod.

-red-

2009 kalendář akcí

Milí kolegové, přehled odborných, kulturních a sportovních aktivit, které se konají v prostorách Univerzity Palackého nebo na nichž se univerzita podílí, vychází jako měsíční příloha Žurnálu UP. Podklady pro Kalendář akcí čerpáme z jeho internetové verze. Uzávěrka pro měsíční přehled je vždy k 20. dni v měsíci.

Jediné díky vaší spolupráci můžeme obsah pravidelně aktualizovat.

Využijte možnosti popularizovat svou činnost, oslovit veřejnost a pozvat ji na zajímavé akce, které pořádáte nebo na nichž se podílíte!

Kalendář akcí můžete doplňovat online na www.upol.cz/funkce/doplnit-kalendar

Výroční hodnocení...

Dokončení ze str. 1 vědecký výkon největší – nechala za sebou i své kolegyně z Karlovy a Masarykovy univerzity.

Zveřejněné hodnocení ukazuje, jak výrazný potenciál vědecká pracoviště UP mají. Vyplývá z něj také, jak je výzkum na UP z celostátního hlediska podfinancován: škola na něj dostává mnohem méně peněz, než kolik by odpovídalo jejím výsledkům. Aby mohla univerzita svůj výzkumný potenciál plně rozvinout, uchází se o prostředky z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace z evropských strukturálních fondů. Předkládané projekty by jí umožnily vybudovat novou a modernizovat stávající infrastrukturu. V takovém případě by se UP mohla stát skutečným vědecko-výzkumným centrem našeho regionu.

Zdroje: www.vyzkum.cz, <http://aplikace.isvav.vvut.cz/prepareResearchPlanForm.do>.

-to-

Univerzita Palackého připravila od úterka 17. 2. až do soboty 21. 2. týden se zajímavým programem, který osloví i širokou veřejnost – Akademické dny 2009. Návštěvníci převážně kulturně-společenských aktivit si mohou připomenout výročí obnovení nejstarší moravské univerzity (21. 2. 1946).

V předvečer výročí – v pátek 20. 2. – oslavy vyvrcholí provedením opery **T. Hanziika Lacrimae Alexandri Magni** (Slzy Alexandra Velikého) v olomoucké Redutě (viz ilustrační snímek).

Program akademických dnů však začne již v úterý 17. 2. **Výroční přednáškou významného absolventa UP.** Proslaví ji **prof. V. Palička, M.D, Ph.D., Dr. h. c.**, který svůj populárně-vědecký příspěvek zaměřil na téma vývoje medicíny na příkladu své specializace – metabolických chorob kostí a osteoporózy. Přednášku můžete navštívit v 17.00 hodin v aule Filozofické fakulty UP.

Středa 18. 2. pak nabízí hned několik zajímavých akcí, například **výstavu fotografií světoznámých cestovatelů Hanzelky a Zikmunda** – druhého jmenovaného ocení týž den rektor UP zlatou medailí, **film o Franzi Kafkovi** nebo **besedu se spisovatelem A. Lustigem**, který bude hostem doc. L. Machaly. **Ocenění z rukou rektora** obdrží týž den pedagogové a vědecké pracovníci univerzity za autorství nejvýznamnějších a nejpřínosnějších publikací, vydaných v roce 2008. Rektor prof. L. Dvořák ocení rovněž studenty, kteří v uplynulém roce dosáhli mimořádných výsledků na poli vědy či sportu.

Slavnostní **promoce doktorů a jmenování nových docentů** je připravena na čtvrtek 19. 2. do auly Právnické fakulty UP.

Kulturní program pátku 20. 2., jehož hlavním bodem bude již zmiňovaná opera, doplní vystoupení Divadla na cucky se svou inscenací **Poiésis** v Uměleckém centru UP.

V sobotu 21. 2. oslavy symbolicky zakončí **Reprezentáční ples UP**; ve tři hodiny odpoledne se navíc **rozezní zvony** v chrámech sv. Mořice, sv. Michala a v katedrále sv. Václava, aby Olomoučanům připomněly, že Univerzita Palackého slaví své výročí právě v tento den.

Akademické dny 2009 navazuje olomoucká univerzita na tradici založenou v roce 1996, kdy si připomínala 50. výročí svého obnovení. Slavnostní koncert 21. února tehdy připomněl, že v roce 1946 přijalo Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé zákon, jímž byla univerzita v Olomouci obnovena v plném rozsahu jako československá státní univerzita s názvem Univerzita Palackého.

V roce 2006, roce 60. výročí, uspořádala rovněž výroční koncert k tomuto výročí. V roce 2007 připomněla koncertem 60. výročí inaugurace prvního rektora J. L. Fischera. V loňském roce pak rozšířila připomínku výročí Akademickými dny.

Letošními Akademickými dny chce Univerzita Palackého nejen oslavit výročí a připomenout svou přináležitost k městu a regionu, ale i poukázat na to, že dnes patří se svými více než 20 000 studenty na osmi fakultách k nejuznávanějším institucím vysokého učení v České republice, a to především schopností výrazně se uplatnit na vědeckém poli doma i v zahraničí.

Kompletní program včetně časů a míst konání jednotlivých akcí naleznete na adrese <http://www.upol.cz/zpravy/aktuality/> nebo v minulém čísle ŽUP

Politika nás nezajímá

aneb Omyly a předsudky ve veřejném životě...

Mezi politiky i občany – voliči, existuje celá řada často nevyslovených, ale obecně uznávaných omylů a předsudků. Zkusme si alespoň některé formulovat a konfrontovat s výroky moudrých a známých osobností:

„Volme silné strany, které už jsou u moci. V těch si lidé už nakradli a mají dost.“

jedna ctnost: rovnoměrné rozložení bíd. (Winston Churchill)

Demokracie může existovat jen do té doby, než politici zjistí, že veřejnost mohou podplácet veřejnými penězi. (Alexis de Tocqueville)

„Proč bych chodil k volbám? Stejně se nic nezmění, nemá cenu se snažit.“

„Za starého režimu nebylo špatně. Nikdo neumíral hladem a všichni měli zhruba stejně.“

Když přestanete padat, znamená to, že jste v nebi, ale když přestanete vstávat, znamená to, že jste v pekle. (David Torkington)

Kapitalismu je vlastní jedna vada: nerovnoměrné rozdělení bohatství. Socialismu je vlastní naproti tomu

Co bychom tedy měli dělat? Duanne Elgin k tomu říká: *Nemůžeme vědomě budovat budoucnost, kterou si neumíme představit. Prvním požadavkem je vytvořit pro nás realistickou, přesvědčivou a poutavou vizi budoucnosti, která je snadno sdělitelná. Potřebujeme objevit příběh, který shrnuje příští stádium našeho evolučního vývoje a funguje jako katalyzátor naší energie a entuziasmu.*

Ze je to nemožné? *Všechno je možné. Nemožné jen trvá déle. (Dan Brown)* A prezidentka Finska, Tarja Kaarina Halonen dodává to nejpodstatnější: *Známe fakta. Víme, co chceme. Víme, jak toho dosáhnout. Jediné, co potřebujeme, je vůle to udělat. A jak praví všeobecně známé přísloví: Kde je vůle, tam je cesta.*

Doc. P. Nováček, CSc., vedoucí Katedry rozvojových studií PřF UP

Žurnál UP týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel.: 585 631 781, 585 631 782, fax: 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Roč. 18, 2008/2009. Odpovědná redaktorka V. Mazochová. Výkonná redaktorka M. Hronová. Jazyková úprava T. Chalupa, O. Martínek. Technická redaktorka A. Petříková. Členové redakční rady: T. Opatrný (předseda), L. Bartková, M. Cajthaml, F. Dienstbier, J. Fiala, V. Karásková, M. Kolář, M. Malacká, V. Mihal, P. Neumeister, L. Špirudová, P. Urbášek. MK ČR E 12524. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 9. 2. 2009. Vychází 13. 2. 2009. Uzávěrka příštího čísla 16. 2. 2009. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.